ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА · SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 98. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 27-го ТРАВНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MAY 27, 1976 No. 98. VOL. LXXXIII

Перша зустріч Постійної Конференції Українських Студій при Гарвардському університеті

Як подавалося у пресі, колишня Наукова Рада Катедр Українознавства переорганізувалася у Постійну Конференцію Українських Студій при Гарвардському Університеті. Основне завдання Постійної Конференції — об'єднати усі наукові сили в американських університетах (включно з Канадою), що працюють в українознавчих дисциплінах (мова, література, історія, соціологія, політичні науки тощо) для взаємної кооперації та консультації.

Постійна Конференція відбуватиме кожного року свої україномовні зустрічі в Гарвардському університеті, або в інших американських чи канадських університетах.

Крім того вона організуватиме фахові англомовні конференції у загальноамериканськім маштабі, як напр., економічна конференція минулого року.

Постійна конференція задумана, як федерація трьох фахових відділень із своїм власним обраним проводом. Такими відділеннями є групи української мови й літератури, української історії (і суспільних наук) та української бібліографії.

У всіх своїх фахових справах кожне відділення має повну автономію.

Український Науковий Інститут Гарвардського Університету, маючи до диспозиції свій адміністративний апарат, а теж усю структуру Гарвардського університету погодився перейняти на себе полагодження технічних справ, як довго це буде потрібно, а теж подати допомогу членам Постійної Конференції у справах їх афіляції із Науковим Інститутом та користування Гарвардськими збірками.

Постійна Конференція творитиме фаховий форум, на якому можна буде обмінятися досвідом у справах викладання українознавчих предметів, творення підручників, реалізації спільних дослідних проєктів, організації спеціяльних міжнародних симпозіюмів і подібне.

Протоколи усіх зустрічей та наукових імпрез Постійної Конференції будуть публікуватися англійською мовою.

Перша зустріч Постійної Конференції відбудеться у днях 29 і 30-го травня у Гарвардськім університеті.

У програмі є три наукові сесії та ділове засідання Постійної Конференції.

Тематика усіх наукових сесій віддзеркалює теперішню боротьбу за існування української мови та українства.

Творчість Лесі Українки, поетки „українського рісорджімента", що навчила нас „вірити проти надії" (Contra spem spero) і тим самим стала запорукою української вічности — є темою двох наукових сесії.

Третя сесія присвячена

(Закінчення на стор. 3-ій)

Централя КУК інтервенює в справі звільнення В. Мороза

Вінніпеґ (КУК). — У зв'язку з неочікуваним перенесенням Валентина Мороза з Владімірської тюрми до Сербського Інституту, Централя Комітету Українців Канади вислала телеграму до прем'єр-міністра Канади П. Е. Трудо і до міністра заграничних справ А. МекЕкена з проханням про негайну інтервенцію в справі його звільнення.

В телеграмі між іншим сказано: „в цей критичний момент у його житті, Комітет Українців Канади просить поставити вимогу повного звільнення Валентина Мороза з правом на виїзд із Совєтського Союзу, так як було звільнено в січні цього року родину Леоніда Плюща".

Закінчується підготова до З'їзду УЛТПА

Клівленд, Огайо. (М. Д.) — В повному розгарі проходить підготова до XI Наукового З'їзду Українського Лікарського Товариства Північної Америки, що відбудеться в приміщеннях Клівленд - Шератон Готелю в Клівленді в днях 28-31 травня цього року. До 20-го травня вже біля 100 лікарів, дентистів і фармацевтів зголосили свою участь у з'їзді, і організатори з'їзду сподіваються приспішеного темпа зголошень в останніх днях.

У науковій програмі відбудеться 15 доповідей і три панелі з участю 26 доповідачів. Крім наукових медичних докладів в п'ятницю увечорі о годині 7:30 відбудеться панель про леґальні справи в медичній практиці.

У суботу о год. 4:00 по полудні відбудеться панель під керівництвом д-ра Павла Пундія про можливість медичних студій в Америці і закордоном. Рекомендується студентам, як теж і батькам, використати цю нагоду і дістати добрі інформації про доступ до медичних шкіл, який у цій країні нелегкий, тому що охочих до медичних студій є багато більше, як місць у медичних школах.

Організатори мають у пляні справно і коротко провести бенкет у суботу і вечерю - зустріч у неділю, щоб залишити якнайбільша часу на розвагу і зустріч з приятелями. В мистецькій програмі під час бенкету, балю і зустрічі візьмуть участь вокальний ансамбль у супроводі бандур під керівництвом маестра Григорія Китастого, тріо „Пісня" з Чікаґо, як теж вже знана лікарська оркестра з Чікаґо зі солістом д-ром І. Рудавським.

У суботу о год. 2:30 по пол. Комітет СУА „Українська Спадщина" влаштовує показ історичної, народної і модерної української ноші, як теж покаже фільм „Писанка" продукції Марка Переймн.

Любителі мистецтва зможуть оглянути виставку картин і кераміки Аки Переймн, відвідати студію-ґалерію Володимира Свириденка, та оглянути унікальну виставку „Америка в очах европейських мистців" у Клівлендському музеї мистецтв. В Клівлендській Центральній Бібліотеці, в сусідстві Шератон готелю, якраз розташована прецікава виставка „Української Спадщини" — вклад українців у скарбницю американської культури. Також буде відкритий музей - архів Пласту зі своїми цінними експонатами.

У понеділок відбудеться екскурсія до Культурних Городів з пам'ятником Лесі Українки та до відомого Музею Здоров'я.

Комітет сподівається, що члени Товариства і ширші кола громадянства візьмуть у з'їзді численну участь і кожний зможе знайти в програмі для себе щось цікаве і корисне.

Комітет готовий щиро всіх вітати на з'їзді.

У ПЕРШОМУ ДНІ РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС ВИЧЕРПАНО ЗВІТУВАННЯ ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ

Союзівка, Керґонксон. — У першому дні річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу, які почалися на цій його оселі в понеділок, 24-го травня, та які проходитимуть протягом тижня, вичерпано звітування всіх членів Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії, головних радних, головного редактора та управителя Союзівки і Будівельної Комісії.

Наради попередила св. Літургія, яку відправив головний контролер о. Іван Ващук в каплиці Союзівки. Після того відбулася коротка традиційна церемонія поклону патронові УНСоюзу Тарасові Шевченкові біля його пам'ятника на цій оселі. Церемонію започатковано відіграння національних гимнів Америки, вільної України та Канади. Коротке слово до слів Т. Шевченка „Мені однаково" виголосив піонер УНСоюзу, його довголітній головний касир Роман Слободян, якому сповнилося 70 років від часу його приїзду до Америки. Шевченкову поему „Мені однаково" в англійському перекладі виголосила колишня довголітня радна УНСоюзу і тепер, як і Р. Слободян, почесний член Головного Уряду, п-і Марія Демидчук - Чучман.

Річні наради Головного Уряду, які проходять у великій залі павільйону „Веселка" відкрив о год. 11-ій перед полуднем головний предсідник Йосип Лисогір, закликаючи приявних вставанням з місць і хвилиною мовчанки вшанувати тих, що в звітовому часі померли. В імені Головного Уряду він склав побажання головному контролерові о. І. Ващукові, який у звітовому часі ввійшов у священичий стан. В дальшому головний предсідник склав ґратуляції головному радному д-рові Миронові Куропасеві за його найменування на високий пост спеціяльного Асистента президента ЗСА для етнічних справ. Д-р М. Куропась, як і головний директор на Канаду сен. Павло Юзик, заповіли, що вони перешкоджені урядовими справами у Вашінґтоні і Оттаві і щойно в половині тижня зможуть взяти участь в цих нарадах.

Після дальших формальностей схвалено дещо доповнений порядок нарад та приступлено до звітування головних урядовців. Звітували члени Головного Екзекутивного Комітету: головний предсідник Й. Лисогір, заступники головного предсідника д-р Іван Флис і п-ні Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир мґр Уляна Дячук і головний організатор Степан Гавриш; головний редактор Антін Драґан; головні радні д-р Богдан Футей, проф. Тарас Шмаґала, Анна Гарас, Василь Дідюк, інж. Анатолій Дорошенко, д-р Анна Чопик, інж. Мирослав Кальба, Текля Мороз, Євген Репета, Володимир Запаранюк, Андрій Джула, Іван Одежинський та Євген Іванців; головні контролери мґр Іван Геврик, мґр Іван Винник, д-р Богдан Гнатюк, о. інж. Іван Ващук, д-р Іван Скальчук; за Будівельну Комісію, яка відає справами „Української Будівлі" УНСоюзу звітував її голова д-р Іван Флис, а за Союзівку її управитель Володимир Квас.

Тому, що звіти були приготовані на письмі та вислані всім членам Головного Уряду перед нарадами, під час нарад головні урядовці обмежувались до коротких вияснень та додатків, подаючи при цьому деякі рекомендації. Нарадами проводили на переміну головний предсідник Й. Лисогір і заступник головного предсідника д-р І. Флис.

В другому дні нарад у вівторок, 25-го травня, передбачено дебати над звітами. В нарадах беруть участь також почесні члени Головного Уряду: Р. Слободян, п-ні М. Демидчук - Чучман, інж. Степан Куропась, д-р Ярослав Падох, Володимир Дідик та Іван Іванчук.

Члени Головного Уряду УНСоюзу коло пам'ятника Тараса Шевченка на Союзівці.

107 стипендій УНСоюзу на 1976-77 академічний рік

Союзівка, Керґонксон. — Річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, які відбуваються на цій оселі протягом цього тижня, попередили в неділю, 23-го травня, наради Стипендійної Комісії УНСоюзу, яка розглянула 149 подань на стипендії УНСоюзу на академічний рік 1976-77 та схвалила признати 107 стипендій у висоті від 100 до 500 долярів.

Головними критеріями признання стипендій були, як і у минулому, потреби фінансової допомоги, поступи в студіях, предмет студій та участь в українському житті.

Деяких студентів, добре фінансово забезпечених, почесно відзначено за їхні успіхи в науці та за їх участь в українському житті. Признання стипендій та відзначення Стипендійна Комісія запропонує Головному Урядові до схвалення.

Доповідь і панель про етнічні дільниці в Чікаґо

Чікаґо. — Заходами Філії Українського Католицького Університету тут в п'ятницю, 28 травня ц. р. відбудеться черговий вечір присвячений проблемам етнічних груп. В цьому випадку темою буде роля і збереження міських етнічних дільниць, як найсильнішого фактора в плеканні американського плюралізму. Доповідатиме Рональд Гроссман з чікаґського Інституту плюралізму та групової ідентичности.

Після цього в панелі виступлять місцеві викладачі високих шкіл — Т. Кочман, Ю. Куляс, Д. Маркусь, Б. Рубчак, М. Семчишин. Модератором панелю буде В. Маркусь. Доповідь розпічнеться о год. 7.30 веч. в авдиторії Собору св. Володимира й Ольги.

Дирекція Філії УКУ запрошує до участи ширшу громадськість, а зокрема актив української спільноти й дільниці в Чікаґо.

Президент Форд здобув 119 нюйоркських делеґатів

Олбані. — Завдяки старанням віцепрезидента Нелсона Рокефеллера та Ричарда Розенбавма, предсідника Республіканської партії Ню Йорк Стейту, у понеділок, 24-го травня, 119 делеґатів на Крайову конвенцію Республіканської партії рішили змінити свій статус із „незобов'язаних жадному кандидатові" і заявили, що підтримують президента Джеральда Форда. Таким чином, Президент здобув підтримку 77 відсотків нюйоркської делеґації і тепер має 695 запевнених делеґатів, а його суперник, колишній каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен, тільки 539. Це досягнення напередодні правиборів у 6-ох стейтах, а саме, в Теннесі, Кентакі, Арканзо, Невада, Айдаго та Ореґон, матиме велике значення для Форда. Існують можливості, що Р. Ріґен може перемогти у всіх згаданих стейтах, крім Ореґону.

Щодо демократичних кандидатів, то колишній губернатор Джорджії, Джіммі Картер, далі веде щодо кількости делеґатів, бо має їх 739, а його найближчий конкурент, конґресмен Морріс Юдалл з Арізони, має тільки 292.

У Ню Йорку відбувся успішний Ювілейний концерт хору „Думка"

Хор „Думка" з диригентом Семеном Комірним

Ню Йорк (Н. Н.). — У неділю, 23-го травня, тут в престижевій залі Тавн Голл, з великим успіхом відбувся Ювілейний концерт хору „Думка", яким відзначено 25-ліття існування цього співочого ансамблю. У концерті, присвяченому 200-літтю Американської Незалежности і 100-літтю Українського Поселення в ЗСА, взяли участь мішаний і чоловічий хори „Думки", солісти хору, бас - баритон Андрій Добрянський, соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку, та всі філії „Молодої Думки". Всіми хорами диригував Семен Комірний. Мішаному і чоловічому хорам акомпаньював на фортепіяні Джон Ван Баскірк, „Молодій Думці" — Оксана Куйбіда, а Андрієві Добрянському — Тома Гриньків.

В першій половині програми мішаний хор виконав „Да Воскреснет Бог" Д. Бортнянського, „Сонце заходить" В. Іконника, „Поговір" з опери „Севільський Цирульник" Дж. Россіні, „Стоїть гора високая" в обробці В. Кирейка (соліст-баритон Юрій Штогрин), „Тиха вода" в обр. М. Попенка (солісти — Валентина Лисняк, Віра Шумилович і Олена Шумилович) та два уривки з опери „На Русалчин Великдень" М. Леонтовича, а саме, „Ти єдина у нас" (жіночий хор) і „Сцена" (мішаний хор і солісти — сопрано Євгенія Турянська і тенор Василь Тершаковець).

Після цієї частини програми на сцену вийшло кілька членів „Молодої Думки", які передали для матірного хору „Думка" ґратуляції та кіш квітів.

Опісля чоловічий хор виконав „Над синім Дунаєм" Й. Штравса (український текст І. Недільського) і „Мрії" Р. Шумана. Відтак тенор Євген Титла відспівав „Думку" Я. Степового, а чоловічий хор закінчив першу частину концерту піснями „Вечір на дворі" П. Глушкова (соліст — тенор Є. Титла) і „Закувала та сива зозуля" П. Ніщинського (соліст — тенор Євген Чорній). На прохання публіки чоловічий хор як надаток відспівав пісню „Хор норманів" А. Вахнянина.

Другу частину концерту розпочала „Молода Думка", яка виконала „Пісню юних" Ю. Рожавської, „Весняний вальс" А. Коса-Анатольського та „Гей там на

(Закінчення на стор. 3-ій)

Спілка Української Молоді Америки відбуде свій Злет в кінці цього тижня

Елленвілл, Н. Й. (СУМА). — В кінці цього довгого кінця тижня, тобто від 29 - 31-го травня, Спілка Української Молоді Америки відбуде тут на власній оселі свій XVII Окружний Весняний Злет Юнацтва СУМА, який проходитиме під кличем: „Лищ боротись — значить жить!". В програмі Злету передбачено: конкурси знання, спортові змагання з відбиванки, копаного м'яча, кидання кулі і диску, скоків, бігів тощо. Програма включає також прописи самодіяльности у яких виступатимуть танцювальні ансамблі і гуртки, хори, співочі і струнні ансамблі, гуртки бандуристів, гуртки мистецького слова та сольові виступи. З кращих мистецьких виступів буде опісля складена головна святочна програма Злету.

Командантом цьогорічного Злету є студент Петро Когут, бунчужним — Володимир Курило, писарем — Нуся Вох, референтом конкурсів знання і слова — Богданна Сидор - Чарторийська, а крім них до Команди входять ще інших 16 осіб. Цьогорічний Злет проходитиме під кутом відзначувань 50річчя з дня трагічної смерти Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри, 60-ліття смерти і 120-ліття з дня народження Івана Франка, 35-ліття Акту відновлення Української Держави 30-го червня 1941 р.

Вечором в п'ятницю і суботу відбуватимуться у новій холодженій залі товариські забави з мистецькою програмою і танцями. За завершенням Злету буде роздача здобутих в конкурсі знання і слова та у спортових змаганнях нагород.

Відбулася Конференція голів Окружних Управ СУА

Ню Йорк (М.Б.) — П'ята за чергою Конференція Голів Окружних Управ СУА відбулася в днях 22 і 23-го травня ц. р. в приміщеннях Централі СУА. Участь у ній приймали: Екзекутива СУА, голови всіх 9-ох Окружних Управ, організаційна і пресова референтура СУА редактор журналу „Наше Життя".

Конференцію проводила голова СУА.

Головними темами нарад були: приєднання членства, творення нових Відділів, музейні справи в зв'язку з посвячення Дому УККА-СУА і відкриттям Музею СУА восени ц. р., важливість Окружних Управ у структурі організації, відповідальність Окружних Управ за здійснення програми організації, скріплення зв'язку між Відділами, Окружними Управами і Головною Управою. Багато уваги присвячено точному і правильному звітуванню Відділів і Округ, точкуванню Відділів на підставі звітів, журналові „Наше Життя", зокрема приєднанню йому передплатників.

В суботу, 22-го травня учасниці Конференції взяли участь у посвяченні спільно закупленого з УККА Дому. Під час церемонії посвячення голова СУА, спільно з президентом УККА проф. Л. Добрянським, перетяла ленту і виголосила промову від своєї організації.

Підсумками нарад закінчено Конференцію.

В Ню Йорку відбулася чергова українська консолідаційна нарада

Ню Йорк. — Нарада у справі консолідації українських політичних сил на базі Українського Державного Центру, яка відбулася 22-го травня ц. р. в Ню Йорку з участю представників всіх членів УНРади, трьох партій, які є поза її системою та конференції українських академічних і професійних Товариств, разом 18 осіб, рішила одноголосно, що об'єднання всіх конструктивних українських партій і організацій у систему УНРади є імперативом, що його диктує сучасна ситуація в Україні і вільному світі. На тому засіданні представники УНДО під головуванням д-ра О. Яворського, УРДП під головуванням проф. М. Воскобійника і ОУН-з підписали спільну ідеологічну декларацію, що ствердила ідеологічну одностайність всіх заступлених на нараді партій і організацій. Нарада висловила бажання, щоби в найближчому часі партії з-поза УНРадою зголосили до Президії УНРади формально свій поворот до УНРади, що її Президія поладнає на своєму найближчому засіданні. Нарада відбулася під головуванням урядуючого голови УНРади Івана Кедрина - Рудницького (Громадський сектор), протоколував секретар Президії УНРади Юрій Нагорний (УРДП під головуванням проф. М. Степаненка), деякі точки денного порядку доповідав д-р З. Городиський (голова сектора ОУН в УНРаді).

Між приявними були також два члени УНРади, які прибули з Канади, Микола Липовецький і Віктор Росянко.

Це число „Свободи" появляється з датою четверга (27-го травня). Газета з датою середи, 26-го травня, не появиться з огляду на те, що бюра Редакції і Адміністрації переноситимуться в той день до нових приміщень. Чергове число „Свободи" друкуватиметься в четвер з датою 28-го травня.

ПОКАЗ ПРОЗІРОК З УКРАЇНСЬКОЮ ТЕМАТИКОЮ

В четвер, 27 травня ц. р. о год. 7.30 вечором, в залі школи св. Юра при 6-ій вулиці тут відбудеться показ прозірок на теми української громади в Ню Йорку і української культури. Будуть висвітлені: „Українці в Ню Йорку — Портрет громади", „Український Великдень у маминій кухні", „Клясична архітектура на долині міста Ню Йорку", „Школа українського танку в Глен Спей в 1975 році" і „Скитське мистецтво". Цей показ прозірок спонсорує група молодих українців, які згуртувалися при чотиро - тижневім курсі фотографії, який відбувається в школі св. Юра від кінця квітня. До групи належать студенти академії св. Юра, а також молоді українці з-поза академії. Курсом провадить Анізія Савицька з Колюмбійського університету. Курс фотографії провадиться під патронатом New York State Historical Association і Farmers' Museum в Куперставн, Н. Й., з фінансовою допомогою від New York State Council on the Arts.

Вступ на показ прозірок вільний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ка́ґебісти в „літературі"

Неперевершений цинізм, який поширився останніми роками в совєтській літературі, не знаходить собі прикладу в інших літературах світу. Його можна б порівняти тільки до часів єжовщини, коли панував в Совєтському Союзі неперебірчивий терор і нагінка на людей думки, чи до часів панування Гітлера, де все, в тому числі і література, було підпорядковане партії і поліційним чинникам, які рішали жити чи не жити окремим літературним жанрам, а навіть творцям літератури, які не зуміли чи не хотіли підпорядкуватись зарядженню режимників.

Подібна ситуація заіснувала сьогодні в Спілці Письменників України, якою заправляють два високі старшини КҐБ (за совєтським довідником також „письменники радянської України") — Іван Харитонович Головченко, генерал КҐБ, який тепер виконує функцію міністра внутрішніх справ (МВД), а в письменники попав за збірку оповідань „Записки чекіста", яка вийшла друком в 1957 р., і Іван Солдатенко, майор КҐБ, який був відряджений до письменницької організації, як цензор тих видань з української літератури, що появилися мовами сусідніх народів. Нема, очевидно, чого дивуватися, що якраз їх висунула партія на чоло Спілки, доручаючи їм „виполоти" рештки національних почувань в українському народі та приспішити виконання заряджень ЦК Компартії про „злиття націй" і створення „єдиного радянського народу з єдиною мовою і культурою" з підкресленням російської мови, яку в СССР вважається сьогодні мовою „міжнаціонального порозуміння".

Пропихання КҐБівських старшин до Спілки Письменників України, як також до інших спілок і об'єднань, треба вважати дальшою ознакою поляризації і загострення терору в Україні, де до голосу приходять люди служби безпеки, що є черговим доказом скріплення поліційного терору, не тільки в літературі, але також в інших ділянках життя. З цього випливає також індивідуальний терор стосований супроти поодиноких письменників, мистців і поетів в Україні, які, не бажаючи ходити в московських шорах, ставлять спротив режимникам, навіть ціною втрати особистої волі і життя. Цій тенденції російської окупаційної влади в Україні треба дати гідну відсіч, розкриваючи перед вільним світом методи стосованого по відношенні до українських письменників і творців культури терору, що його ведуть, за посередництвом „письменників - КҐБістів" російські окупанти.

Оскарження і „виправдання"

Минулої п'ятниці 15 міністрів закордонних справ держав Північно - Атлантійського Союзу (НАТО) закінчили свої річні дводенні наради в Ослью, Норвегія, і видали спільний комунікат, в якому наатаврували Совєтський Союз за те, що він, збільшенням своєї мілітарної сили в Центральній Европі та поширюванням своїх впливів в інших частинах світу, зокрема в Африці, загрожує дальшому існуванню політики детанту.

День пізніше „Правда", офіціоз компартії СССР, помістила на першій сторінці довшу статтю, яку коментатори вважають відповіддю на комунікат НАТО і в якій Москва твердить, що Совєтський Союз не порушує політики детанту і хоче цю політику продовжувати, однак, проти цієї політики нібито виступають деякі політичні кола в „капіталістичних державах", зокрема в Західній Німеччині та ЗСА. „Правда" рівнож твердила, що СССР „мусить бути мілітарно підготованим", бо, мовляв, Захід продовжує перегони в ділянці збросння і відкидає пропозиції Совєтського Союзу щодо обопільного роззброєння.

Отже, комунікат НАТО являється оскарженням, а стаття в „Правді" виправданням. Однак, як і в майже всіх справах, які стосуються Совєтського Союзу, оскарження країн вільного світу базовані на правдивих фактах, а „виправдання" Москви — це суцільна брехня. „Правда", очевидно, фальшиво твердить, що це Захід продовжує перегони щодо збросння. Незаперечні факти вказують, що, наприклад, в Центральній Европі держави Варшавського Пакту переважають союзників НАТО у відношенні три до одного щодо кількости вояків і танків. Отже, не демократичні країни Заходу, а комуністичний бльок, під проводом СССР, творить серйозну загрозу для світового миру.

Неправду пише також „Правда", коли твердить, що СССР бажає „полегшення міжнародних напружень". Совєтський Союз дійсно підтримує політику „міжнародної розрядки", але тільки тоді, коли ця політика виходить йому на користь, наприклад, для поширення своїх впливів в Африці, зокрема в Анґолі, для піддержки різних лівих рухів, яких Москва називає „національно визвольними рухами", для старань здобути мілітарну перевагу над країнами вільного світу, як також для одержання від країн Заходу, особливо від ЗСА, різних продуктів, технологічного виряду тощо. В час, коли Захід, здаючи собі справу із загрози для існування людства від можливої атомової війни, старається довести до дійсного „міжнародного відпруження", то СССР всіми способами хоче використати це відпруження для своєї власної користи.

Однак, відрадним фактом є те, що держави НАТО вже „розкусили" дійсні заміри Москви і тому міністри закордонних справ цього оборонного союзу в своєму комунікаті в Ослью закликають свої уряди зберігати та скріплювати свою мілітарну силу в обличчі загрози з боку Варшавського Пакту, який, за словами комунікату, розбудовує свою військову силу до рівня, який перевищує оборонні потреби комуністичних держав. Захід приходить до правильного висновку, що із комуністами можна переговорювати тільки з позицій сили.

Степан Чорній

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА

Візьміть грудку української землі в руку, стисніть її і потече з неї кров — свята невинна кров героїв-мучеників, що полягли в нерівній боротьбі за рідну землю своїх предків. Герої-мученики — вірні діти страдальної матері-України віддали свій найдорожчий скарб — своє життя за кращу долю й державну незалежність українського народу.

Освячена кров'ю безсмертних когорт-мучеників, українська земля має повне й беззастережне право на суверенну самостійність, на вільне, ні від кого незалежне й повноцінне державницьке життя.

Одначе лукава історична доля судила нащадкам вільних колись господарів землі української носити кайдани московського рабства; терпіти наругу найзапекліших ворогів наших, що приспали нашу волю, наш український героїчний дух облудно - фарисейською пропаґандою про свободу й братерство народів в одній великій федеративній державі на засадах рівноправности, а насправді у жорстокій московсько-фашистській м'ясорубці народів, що з усіх сил намагається розбудувати свою московську централізовану імперію до модерної надпотуги та панувати над світом.

Скільки невинної української крови текло й досі ще тече по ведмежих лапах московських катів-душогубів, починаючи від скаженого, за висловом Шевченка, Петра, що збудував російську столицю на козацьких трупах, — до теперішніх кремлівських злочинців із Політбюра КПСС.

Скільки невинних жертв, сліз, болю й мук перетерпів наш мученицький народ під чоботом московських катів, без різниці, білих чи червоних.

Жертву крови приніс на вівтар Батьківщини також сл. п. Симон Петлюра — Головний Отаман Військ та Голова Директорії Української Народної Республіки, що до останніх хвилин свого життя очолював боротьбу за визволення України з-під московсько-большевицького ярма.

Згинув Отаман наш смертю героя 25 травня 1926 року в Парижі на вул. Расіна від куль большевицького аґента Шварцбарта, що стріляв нібито з помсти за жидівські погроми. Який парадокс! Симон Петлюра все своє життя виступав проти антисемітизму і був рішучим противником жидівських погромів. Вбито Петлюру з інших мотивів, звичайно. Кремль хотів знищити провідника революційної боротьби за волю і державну суверенність України.

Поховано великого державного мужа, відданого й незламного борця за кращу долю України, у Парижі на цвинтарі Монпарнас.

З іменем Симона Петлюри пов'язана збройна боротьба українського народу за свою державність у 1917-1921 рр. Він стояв твердо і ніколи не відступав з безкомпромісових позицій української суверенної незалежности й державности. Як Голова Директорії, Петлюра був людиною глибоко гуманною, прихильником широких демократичних прав народу та політиком великого формату.

Постать Петлюри — це символ боротьби за волю і незалежність своєї Батьківщини.

Жорстокий ворог убив Петлюру фізично руками аґента-найманця. Одначе ідеї, що їх голосив він за життя як публіцист, Головний Отаман Української Армії та Голова Української Народної Республіки, — жити будуть вічно і ніяка сила знищити їх не зможе! Во де є у світі така сила, щоб убила вічно живий революційний дух українського народу, який боровся, бореться і боротиметься за волю і державність своєї Батьківщини аж до остаточної повної перемоги!

Убивши Петлюру, большевицькі убивці заходились ліквідувати українське національне відродження в Україні на початку 30-их років, користуючись нелюдськими методами суцільного нищення українського народу. Московські українофоби застосовували масові арешти, розстріли, заслання в Сибір і, врешті, зорганізували штучний голод в Україні, під час якого згинуло близько десяти мільйонів нашого народу.

Але нащадків козацького роду нікому не здолати! Наш народ живий і житиме вічно! Доказом цього може бути український революційно-підпільний рух, що розрісся до подивугідних розмірів Української Повстанської Армії (УПА), силу, відвагу і боєздатність якої довго пам'ятатимуть будівники „Третього Риму" — кровожадної Московії!

З благословення „батька народів" — кровожадного тирана Сталіна — мільйони жертв поглинув кривавий терор жорстокого окупанта України під проводом таких безоглядних сатрапів як Постишев, Каганович, Хрущов та інші. Одначе, не дивлячись на ті, здавалось, не до пережиття, страхіття, таки проблисло національне пробудження в Україні в 1960-их роках.

На місце помордованих борців за волю України народжені і виховані в умовах большевицького терору, прийшли нові свіжі сили, що не можуть спокійно дивитись на русифікаційну політику російських шовіністів і ставлять рішучий спротив кремлівським вожакам та їх місцевим помічникам-ренеґатам здійснювати політику етноциду на Україні. Це мо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Я. Гайвас

ЗАСОБИ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

В „Свободі" ч. 86 з дня 8-го травня появилася стаття М. Бараболяка „Міжнародний тероризм", яка породжує ряд думок. З деякими з них хочу тут поділитися.

Поневолений нарід, чи соціяльна група є завжди слабші від того, хто їх поневолює. Причини цьому бувають різні, але завжди поневолювачеві до розпорядження більша кількість і кращі засоби, а через те він аґресивніший. Мета його аґресивности — це вирвати з корінням всі вияви незалежного існування поневоленого. Поневолений бороняться і, найважніше, він боронить своє життя, як самостійний, самобутній чинник; захищає своє право на екзистенцію і на засоби для неї. Засоби політики того, що поневолює, є насильство. Всі форми насильства. Він їх накидає, він їх надуживає, мавши запевнену безкарність, або сподіваючись принаймні її. Це, очевидно, створює для поневоленого складну ситуацію, в якій він має обмежений вибір засобів оборони. Серед тих засобів завжди була бойова акція, силовий протиудар, „пряма акція", як це називають здавна.

Хоч поневолений є слабший, нераз значно слабший, все ж пряма акція звернена проти того, що його поневолює, може бути дуже успішним засобом політики й боротьби, які, як знаємо, зв'язані нерозривно. Тому імперіялісти, аґресори й поневолювачі уживають крайніх мір, щоб до прямої акції не допустити. Одним з тих мір є спроби називати їх бандитизмом, тероризмом і подібними несхвальними очеркненнями. Не зважаючи на те, що сам наїзник чи експлуататор користуються без найменших обмежень силою і примусом, вони засуджують вживання тих самих засобів поневоленими, чи експлуатованими.

Революційна боротьба за основну зміну існуючого стану виникає там, де той стан нестерпний, і відкидається частиною населення або цілим народом. Де немає можливостей добиватися бажаних змін шляхом реформ, договорень, взаємних уступок, — там приходить до революційної боротьби, яка в таких умовах є неминучою конечністю. Поза всяким сумнівом, нападений, поневолюваний, використовуваний, не маючи змоги відкликатися до інших засобів, має повне, ніким незаперечне право силою боронити себе, своє і своїх близьких життя.

Показовим прикладом під цим оглядом є СССР. В СССР гніт і поневолення подвійні. З одного боку російський імперіялізм намагається знищити поодинокі народи, з другого боку наставлювана ним керівна кліка внутрі кожного народу змагає до цього самого. Імперіялістичні пстуги завжди намагалися зі середини ослаблювати й розкладати поневолені ними народи. Але Совєтський Союз допровадив цю методу до досконалости. Під димовою заслоною „диктатури пролетаріяту" правляча кліка в Москві насаджує такі самі, оперті на колябораитських елементах, які завжди були й будуть у кожному народі, місцеві правлячі кліки, повністю і беззастережно їй віддані.

Ясно, що в такій ситуації, пригнічувані й нищені соціяльні групи й верстви, а ще більше поневолені народи мають право, навіть глибокий моральний обов'язок боронитися тими засобами, які на їхню думку в даній ситуації заповідають успіх і на які вони здібні. Численні передові теоретики суспільнознавства, творці моральних систем, духові провідники людства ніколи не сумнівалися в цьому. Боротьба зі злом, боротьба з визиском, боротьба з поневоленням — це незаперечний моральний канон сучасного людства, це без сумніву шлях до кращого майбутнього всіх народів і людей.

Як же боротися? Якими методами й засобами, яких інструментів уживати? Спектр методів і засобів визвольної революційної боротьби чималий: від прямої акції аж до пасивного спротиву. Різні народи на різних етапах визвольної боротьби вживали різних засобів на переміну. Ась, напр., один з найбільших поневолених народів, який визволився щойно після Другої світової війни (Індія) починав 1857 р. масовим винятково кривавим „Індійським повстанням" у Бенґалії, після якого вже не було спокою в цій величезній країні. Страйки, заворушення, походи, бойові акції проти поодиноких представників влади, нарешті у 1919 році масакра в Амрицарі, в якій англійські вояки розстріляли 379 демонстрантів, а понад тисячу поранили. А після прийшов пасивний спротив Магатми Ганді, який увінчався великим успіхом, бо брали в ньому участь тисячні маси людей, а англійське колоніяльне правління знало, з досвіду, що цей пасивний спротив може від якоїсь навіть незначної іскри розгорітися в нове повстання, або нову масакру. І тому після виграної Другої світової війни погодилося на повну незалежність Індії, яку проклямовано 15-го серпня 1947 р. Котрий з тих революційних засобів був найуспішніший? Кожен у свій час, кожен на своєму місці був етапом, складовою частиною великого визвольного процесу! Розум, політична доцільність, або інстинкт і потреба диктували їх.

Відношення між імперіялістом і поневоленим народом не змінилися; не змінилися теж і форми боротьби поневоленого проти поневолювача. Ідеться тільки про вибір, про те, на котру форму в да-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗА РОЗВАЛ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Дев'ята Конференція ВАКЛ — Резолюції

Тому, що домовлення в Гельсінках визнали за російською комуністичною імперією — СССР — статус кво загарбництв і фактичну ненарушність сфери панування Москви в Европі й поза нею,

тому, що Москва не респектує й не буде респектувати ніяких зобов'язань, які перебрала на себе супроти людських чи національних прав,

тому, що в ніякій імперії світу, а тим більше в тоталітарній комуністичній монопартійній російській, права людини поневоленої нації не були й не могли бути респектовані, бо передумовою здійснення прав людини поневолених націй є здійснення прав нації — тобто національна незалежність,

тому, що політика детанту між світом тиранії і Заходом є тільки засобом Москви для опанування світу, бо в т. зв. ідеологічну війну Москва включає т. зв. справедливі з її погляду війни — тобто „національно - визвольної війни" (Анґоля), громадянські війни „інтервенції" — напади в „обороні соціялістичної системи" (ЧССР, Мадярщина),

тому, що російська комуністична імперія термоядерним і конвенціональним збросиням, розбудовою воєнної фльоти, яка перевищає фльоту ЗСА, змагає до опанування всього світу,

тому, що російський імперіялізм, шовінізм і комунізм скріпив після Гельсінок терор, етно- і лінґвоцид у поневолених країнах, переслідування борців за національну незалежність і права людини, культурних діячів поневолених в СССР народів, віруючих у Бога і священослужителів,

тому, що під сучасну пору в большевицьких концтаборах і тюрмах знаходяться майже два мільйони національних, політичних і релігійних в'язнів,

тому, що большевицький режим мордує священиків (о. Луцький, о. Лучків), і націоналістичних борців за розвал російської імперії й комуністичної системи, —

IX Конференція ВАКЛ постановляє:

1. спираючися на Боже й природне право кожної нації на самостійність і право кожної людини на вільне волевиявлення усіх творчих сил,

спираючися на Декларацію ОН з 1960 р., підтверджену 1972 р., про деколонізацію світу Declaration of General Assembly of United Nations Organization of the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples of 1960 — тобто надання національної незалежности усім (колоніяльним) країнам і народам (ґрантінґ оф індепенденс), на Хартію ОН і Універсальну Декларацію прав людини,

а також враховуючи ЗСА Конґресу „Кептів Нейшенс Ло" (закон Конґресу ЗСА про поневолені нації) з 1959, який ґарантує підтримку ЗСА усім поневоленим в СССР і в сателітних країнах народам в їх національно - визвольній боротьбі за незалежність,

Конференція ВАКЛ не визнає й засуджує домовлення Гельсінкської Конференції,

2. спираючися на акти й факти, згадані в т. 1,

Конференція ВАКЛ закликає народи вільного світу розпочати ідеологічну, політичну й психологічну визвольну війну проти Москви, включаючи в її комплекс справжні національно-визвольні війни поневолених народів з-під російської окупації й комуністичної тиранії, тобто активно і всесторонньо підтримати національно - визвольну революційну боротьбу України, Білорусії, Литви, Латвії, Естонії, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Туркестану, Північного Кавказу, Болгарії, Румунії, Мадярщини, Чехії, Словаччини, Хорватії, Сербії, Польщі, Східньої Німеччини, Куби й інших за незалежність і волю, у тому В'єтнаму, Камбоджі, Лясосу й об'єднання у свободі Кореї,

3. закликає некомуністичні країни — членів ОН добитися тотожного з ПЛО (Палестинська Визвольна Організація) міжнародного статусу для речників національно - визвольної боротьби народів, поневолених в СССР й сателітних країнах,

4. поставити на засуд ОН російський колоніялізм, імперіялізм, шовінізм, етно- і лінґвоцид, русифікацію, концтабори і табори примусової праці, ув'язнення й морд борців за національну незалежність і права людини, за віру в Бога, культурних діячів, нищення церков, і вимагати розв'язання концтаборів, ліквідацію психіятричних тюрем, звільнення всіх політичних і релігійних в'язнів, свобідного виїзду з СССР і сателітних країн людей, які цього прагнуть,

5. не допомагати закріпляти тиранію й рабство і розбудовувати всесторонне збросиня СССР, припиняючи економічні взаємини з СССР і сателітами;

підтримати визволення поневолених народів, яких метою є розвал останньої колоніяльної імперії світу й знищення комуністичної системи рабства;

не тільки засудити збройну інтервенцію Москви й Куби Кастра в Анґолі, але внеможливити цю і майбутні інтервенції.

За самостійність України

Тому, що Україна зі своєю більше як тисячолітньою державною традицією, незнищенним людським революційно - визвольним потенціялом, з 50-мільйоновим державницько виробленим народом, з величезними економічними багатствами, ключовим геополітичним положенням, творить ахіллову п'яту російської імперії,

тому, що експлуатація України російськими окупантами як житниці Европи, використовування талантів українського народу з численними винахідниками — скріплює світово-політичну позицію Росії - імперії,

тому, що відділення України від Росії, відновлення української незалежної державности, доведе водночас до унезалежнення кавказьких народів, Туркестану, Білорусії та прибалтицьких народів й інших та створить зовсім іншу політичну констеляцію сил в Европі, Азії й на Середземному морі, бо доводить до розвалу (діссолюшен) російської імперії взагалі,

тому, що зникнення російської імперії як закінчення процесу деколонізації світу забезпечить справедливий і тривалий мир,

IX Конференція ВАКЛ, враховуючи світово - політичне значення незалежности України, підтримує національно - визвольну боротьбу українського народу за його національну незалежність,

закликає вжити різних заходів, щоби приневолити забрати російські окупаційні війська й комуністичний апарат терору з України, щоби Україна стала незалежною і вільною,

підтримує старання признати за Організацією Українських Націоналістів (бандерамувмент) такий самий міжнародно - правний статус, як його має ПЛО (Палестинська Визвольна Організація),

вимагає припинити русифікацію України, внеможливлювання культурної творчости октройованим комуністичним соцреалізмом, переслідування українських катакомбних Церков (Укра-

(Закінчення на стор. 4-ій)

М. Лотоцький

ТАЙНА ПЕРЕМИСЬКОГО ФОРТУ

II

Ми знайшли собі зайняття. Новіков п'є як швець, а я працюю при своєму годиннику. Змайстрував я його сам: на бочці поклав котел, налив у нього води, зробив на дні дірочку та став рахувати власний пульс, приймаючи кожні 70 ударів за одну мінуту. Відповідно до того, як обнижувалася поверхня води в кітлі, я зазначував на стінах квадранси й години. Показалося, що як витекла одна бочка, це рівнялося півтори доби... Так повиливав я 90 бочок, а Новіков випив увесь рум.

Тверезий і понурий походжає по коридорі. В цьому гробі нема найменшої надії, нас жде голодова смерть, божевілля... Новіков не відчував милосердя для мене, бо не мав його для себе самого, бляхою перетяв собі горло і довго гарчав, кидаючись у власній крові. Я замкнув трупа в другій камері.

405 бочок. Снилося мені, що я був у моїй рідній стороні: мама, сестра, теплий соняшний день, так багато чудових барв...

530 бочок. Знову снилися мені гарні образи світу свободи й людей. Сон, це моє спасіння, а дійсність... Не терплю її, бо мучить мене, але тіло має свої вимоги, зрештою їм і то дуже мало.

1001 бочка. Не знаю ніяких границь і заборон, бо все піддається моїй волі, якої паном я сам. Благословлю мури моєї гробниці, бо серед них відчуваю найбільше волі й життя..."

На цьому вривається записник незнаного в'язня, поданий у скороченні на основі журналу „Наоколо свята", який в 1926-му році помістив розвідку В. Когутніцької. Всі ті передруки, в цьому теж стаття в совєтському місячному журналі „Совєтський Воін" з 1964 року, не беруть під увагу одного, а саме, що стаття Когутніцької має й підтитул „Леґенда" і що подана на основах дуже хитких: на розповіді управителя розкопок, якого вона стрінула в поїзді Львів - Варшава. Розповідь суґестивна, але чи правдива?

Руїни величезного форту Сан - Рідо є між Перемишлем і Журавицею майже при самій совєтській границі. До тих руїн веде польова дорога, що переходить у стежку на верх горба. В бетоновій, кількадесять метрів завдовжки стіні, повній заломань, зараз біля купи бетонових бльоків є вхід до підземелля. Це власне тут, — якщо вірити розповіді, — були двері до підземелля. Тими дверима вивели на денне світло ні то примару, ні то людину. Рожанський у своїй книжці каже, що поданий Когутніцькою опис коридорів згоджується із справжнім розкладом підземелля, сьогодні вже частинно засипаним. Міг там бути арештований, засипаний вибухом 22-го березня 1915, коли австрійці вирішили піддати фортецю Перемишль, але перед тим висадили в повітря важніші укріплення.

Кілька місяців тому Окружний Музей в Перемишлі одержав число „Совєтського Воїна", в якому пригадує історію двох в'язнів у казематах — російських старшин, подає години остан. березневих боїв і здогадується, що вони мусіли попасти в полон під час однієї з останніх розвідок. Совєтський журнал звернувся теж до читачів, щоб подавали інформації в цій справі.

Службовик міського архіву в Перемишлі кілька днів переглядав документи з тих часів, але нічого не знайшов. Записник, про який згадує Когутніцька, а який безперечно має в собі чимало письменницької фантазії... не зберігся. Перед II світовою війною деякі люди впевняли, що мали його в своїх руках. Ці запевнювання теж не виглядають на правдоподібні.

Розмірно недавно інженер В. Трояновський попав на слід чоловіка, який працював при розкопуванні фортів. Це 76-літній Йосиф Ходоровський (вже покійний) перед смертю розповів про цю подію і його розповідь зняв на маґнетну плівку інженер Трояновський. Ходоровський говорив, що до форту, в якому працював, прибіг з форту Дуньковички перелякании робітник і розповів про цю несамовиту подію. „Ми зараз побігли туди... Моїми власними очима бачив я на площі перед фортом майже голого чоловіка, що подобав на кістяк, з довгою до пояса бородою, але вже мертвого, а в казематі правого крила людський кістяк, якого обгризли щури.

З міста приїхав був прокуратор, робив оглядини тіла й кістяка. Я бачив, як він переглядав записки, писані по-російськи, які знайшли робітники у відкритій келії". Ходоровський переплутав форд Дуньковички з фортом Сан - Рідо, але це неважне.

(Кінець).

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лоде покоління не може мовчки дивитись, як російський окупант палить бібліотеки, архіви, нищить історичні пам'ятники, церкви, висміває народні традиції українського народу.

Москва жорстоко розправляється з молодими патріотами, що відважно підносять голос в обороні національних і людських прав у під'яремній Україні. По таборах Потьми і Мордовії караються сьогодні тисячі українських політичних в'язнів, а серед них такі як Валентин Мороз, Вячеслав Чорновіл, Святослав Караванський, Ніна Строката-Караванська, Надія Світлична-Шумук, Юрій Шухевич, Є. Сверстюк, Ігор Калинець, Ірина Стасів-Калинець, Стефанія Шабатура, Ірина Сеник, Марія Пальчак, Михайло Осадчий, священик Василь Романюк, Василь Стус та багато багато інших чесних самовідданих борців за кращу долю свого поневоленого, але нескореного народу.

Одначе треба також підкреслити й вельми сумний факт. Останніми днями українська преса повідомила про виступи деяких яничарів - рабських вислужників Москви, — сьогоднішньої партійної аристократії в Україні, а також листи і статті деяких письменників і мистців, що на замовлення партії пишуть пеани кремлівському фюрерові Леонідові Брежнєву і КПСС, в тому числі літератора Л. Дмитерка та композитора А. Кос-Анатольського, рабські пеани яких були поміщені в „Радянській Україні" з 10 і 12-го березня ц. р. Обидва автори прославляють „нову історичну спільність людей — єдиний радянський народ" та виступ Л. Брежнєва на XXV з'їзді партії, який уже вдруге проголосив народовбивчу тезу про „радянський народ як історичну спільність":

„Ми виходили й виходимо з того, що у нас склалася нова історична спільність — радянський народ, в основі якої лежить непорушний зв'язок — робітничого класу, селянства й інтелігенції при відповідній ролі робітничого класу, дружби всіх націй і народностей країни".

Що й казати! І без коментарів усе ясно. ЦК КПСС послідовно здійснював і здійснює політику народовбивства, височайше освячену сто років тому „богопомазаним царем" Олександром II, який 30 травня 1876 року підписав так званий „Емський указ" в німецькому курортному місті Бад Емс про заборону української мови в усіх ділянках педагогічно-наукового та культурно-освітнього життя.

В цей столітній ганебний ювілей жорстокого нищення української мови, культури й народу хай буде стократна ганьба московським неонацистам-шовіністам - народовбивцям!

Національно - визвольний процес в Україні та заяви її кращих борців виявляють єдність між прагненнями українського народу на рідних землях та українською еміграцією. Але національно-пробудні процеси в Україні вимагають і накладають на нас великий і відповідальний обов'язок усіми силами і всі як один спільним єдиним фронтом допомагати та підтримувати змагання за волю і незалежність українського народу.

Для того, щоб досягнення мети було успішне, на нас усіх лежить один і єдиновірний обов'язок згуртувати всі наші сили і по-братньому всі разом змагати до спільної мети — визволення України з-під московської кормиги! Запам'ятаймо всі раз і назавжди, що державні інтереси нації вимагають чогось сутнішого і важливішого, ніж партійні ідеології! Інтереси нації в державному будівництві вимагають об'єднання абсолютно всіх сил політичних, економічних, громадських і культурних, їх гармонійної і беззастережної консолідації, бо без цього успішно збудувати державности неможливо! Зрештою, наша власна історія була й є найкращим у цьому гірким доказом.

То ж давайте всі разом, кому дійсно лежить на серці краща доля українського народу, змагати до остаточної мети — вимріяної всіми нами незалежної соборної української держави! Хай буде слава і честь борцям за волю України!

Перед останнім Великоднем у своєму житті року Божого 1926 С. Петлюра писав у великодньому зверненні до земляків:

„Як будете в церкві на 12 євангеліях і слухатимете Слово Боже про Страсти Христові, як будуть носити святу Плащаницю біля церкви, — як співатимуть радісне „Христос Воскрес", — згадайте про мучеників України, — згадайте про всіх, кого розстріляли більшовики; згадайте й про тих, хто зі зброєю в руках боронив нашу рідну землю від московських катів і своїх юдзапроданців, — згадайте і помоліться за них!

Не за горами кари час! Воскресне наша Україна, скине з себе московсько-більшовицьке ярмо. Не забувайте про мучеників і праведників наших.

Не забувайте про невинну кров і готуйтесь до помсти над воргами, що не дають жити нам по-людському"!

СУБОТА,
5-го ЧЕРВНЯ 1976
Український Фестиваль III
Ґарден Стейт Артс Центер
ГОЛМДЕЛ, Н. Дж.
Парквей, виїзд 116

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

П'ятниця, 28-го травня 1976 р.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

поета Володимира Янова

(З нагоди появи книги поезій „Життя")

Крім Автора, беруть участь:
ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ — голова ОУП „Слово;
ІВАН ЖУКОВСЬКИЙ — голова ЛМКлюбу і
СТЕПАН КРИЖАНІВСЬКИЙ.

В музичній частині Вечора: МАРТА МАЧАЙ — фортепіян, студентка УМІ, кляса проф. М. Вайлової.

Початок — год. 7:30 вечора.

ФІЛІЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ в ЧІКАҐО

повідомляє про найближчу

ПУБЛІЧНУ ДОПОВІДЬ І ДИСКУСІЮ-ПАНЕЛЬ на тему:

„Етнічні міські дільниці і американське суспільство"

Доповідач: РОНАЛЬД ГРОССМАН, Інститут Дослідження Плюралізму та Групової Ідентичности.

Панелісти: ДАРІЯ МАРКУСЬ, ТОМА КОЧМАН, ЮЛІЯН КУЛЯС, БОГДАН РУБЧАК, МИРОСЛАВ СЕМЧИШИН.

Модератор: ВАСИЛЬ МАРКУСЬ.

Доповідь і дискусія відбудуться

в п'ятницю, 28 травня 1976 р.

о год. 7:30, в АВДИТОРІЇ СОБОРУ
СВ. ВОЛОДИМИРА й ОЛЬГИ

До участи запрошує всіх зацікавлених —

ДИРЕКЦІЯ

ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЬ ЮНОГО СУМА

Спілка Української Молоді Америки

запрошує все Юнацтво, Молодь і Громадянство на

17-ий ОКРУЖНИЙ ЗЛЕТ ЮНАЦТВА

29, 30 і 31-го травня 1976 року на Оселі СУМА

ЕЛЛЕНВІЛ, Н. Й.

КЛИЧ ЗЛЕТУ:

„ЛИШ БОРОТИСЬ — ЗНАЧИТЬ ЖИТЬ!

- Злет відзначатиме 50-річчя смерти отамана Симона Петлюри, 60-річчя смерти та 120-річчя з дня народження Івана Франка і 35-річчя Акту Відновлення Української Державности 30-го червня 1941 року.
- В програмі Злету Конкурс знання і мистецького слова, спортові змагання і попис самодіяльности.

В суботу вечером —

МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА

В п'ятницю вечером та в суботу вечером —

ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ

ДЛЯ МОЛОДІ І ГОСТЕЙ
Гратиме оркестра В. ГІРНЯКА.

В неділю, год. 9:30 ранку —

ПОЛЬОВА СЛУЖБА БОЖА

КОМАНДА ЗЛЕТУ — ГОЛОВНА УПРАВА

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В обороні Валентина Мороза

Москва намагається варварськими методами зламати волю Валентина Мороза, депортувавши його до психіятричної катівні Інституту ім. Сербського в Москві, напередодні закінчення його тюремного вироку і перенесення у концтабори.

Організації Українського Визвольного Фронту закликають українських патріотів, українські інституції і організації: а) слати телеграми до президента Форда з вимогою інтервенції в справі припинення катувань Валентина Мороза та його звільнення, б) розгорнути масові демонстрації перед большевицькими амбасадами, місіями, торговельними станицями, в) розпочати маніфестації перед американськими державними і комунальними властями з вимогою інтервенції у користь В. Мороза.

Необхідно інтервеніювати перед конґресменами і сенаторами та губернаторами, інформувати пресу і радіо, мобілізувати також прихильні нам американські патріотичні організації, у тому профспілки до цієї акції.

Активізувати взагалі справу українських політичних в'язнів - патріотів, які борються за українську національну суверенну соборну державу.

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

Допоможім нашим братам у потребі!

ОУА „Самопоміч" в Америці, — загально-громадська організація у виконанні її многогранної діяльности, взяла на себе, між іншими, почесне завдання й великий християнський обов'язок нести допомогу нашим братам по крові — хворим, немічним, сиротам, дітям незаможних батьків на побут у виховно - відпочинкових таборах, самітним старцям, що між ними є заслужені для української спільноти українські громадяни, які посвятили багато своїх сил на жертвенну службу своєму народові і всім, що не зі своєї вини опинилися в потребі та з болем серця простягають свою знедолену руку по допомогу.

„Самопоміч" на протязі 30-річної діяльности присвячувала тій ділянці дуже багато уваги й праці, переводячи раз у рік „Зелено - святочну" збірку на допомогу нашим братам так в Рідному краю, як теж у всіх країнах нашого поселення, і тисячі тих нещасних одержали допомогу, згадуючи з вдячністю благородних жертводавців.

Тож і цього року звертаємося до українського громадянства за щирою лептою на цю ціль, коли до Вас звернуться збірщики поодиноких Відділів „Самопоміч". Жертвенність, братерська любов, допомога в потребі западають глибоко в душу обдарованого, а рівночасно залишають почуття внутрішнього вдоволення жертводавця, що він своєю благородною пожертвою обтер гірку сльозу з очей потребуючих братів, облегшив їхній біль, жаль і врятував від зневіри. Жертвуйте в міру спроможности, щиро, щедро на цю ціль і допоможіть Головній Управі „Самопоміч" допомогти тим, що тієї допомоги так дуже потребують та її від нас очікують.

Пожертви можна пересилати теж на адреси Відділів „Самопомочі", де є такі Відділи, або на адресу Централі: Selfreliance Ass'n, 98 Second Ave, New York, N. Y. 10003, Acc. 6647.

За Ваші щирі пожертви щиро дякуємо.

За Головну Управу ОУА „Самопоміч"

Є. Лозинський, голова — *В. Палідвор*, гол. секретар

У Ню Йорку відбувся...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

горі" і „Ой видно село" Л. Лепкого. Бурхливими оплесками публіка спонукала малих співаків повторити частину останньої пісні.

Відтак бас - баритон Андрій Добрянський відспівав „Баляду про Довбуша" Д. Задора, „Пастелі — світанок, день, вечір, ніч" К. Данькевича, „Царя Гороха" К. Стеценка, а на домагання публіки, як наддаток, виконав арію з опери „Залізний кінь" Д. Ф. Обера.

Мішаний хор „Думка" закінчив цей Ювілейний концерт творами „Тече вода в синє море" Б. Лятошинського (солістка — сопрано Євгенія Турянська), „Чотири воли пасу я" в обр. А. Коса - Анатольського (солістка — Є. Турянська), уривком з опери „Мілана" Г. Майбороди та піснею „Верховино, світку ти наш" в обр. Д. Задора (соліст — бас Ігор Раковський). На „біс" хор відспівав „Перелаз" в обр. М. Кречка (солісти — Н. Дерлиця і Петро Ганкевич).

Хор „Думку" з нагоди 25-річного Ювілею вітав Корнель Василик, голова місцевого Осередку СУМА, який у супроводі трьох хористок дівочого хору „Жайворонки" при цьому Осередку, вручив на руки диригента „Думки" Семена Комірного кіш квітів. Хор-Ювілят також одержав кіш квітів від хору ім. Митрополита Андрея Шептицького при українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку, який вручили п-і Слава Білик та інж. Лев Мацак.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ВЕЧІР У ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — Ініціятивна група Прихильників Фундації ім. Івана Багряного у неділю, 13-го червня ц. р. о год. 6-ій вечора влаштовує тут в Українському Народному Домі 961 Ведерфілд евеню, Літературно-Мистецький вечір. У програмі — доповідь проф. Дмитра Кислиці. У мистецькій частині програми участь візьмуть: Лариса Діяк і Ганна Ранюк. Про завдання Фундації говоритиме проф. М. Воскобійник. Квитки проситься резервувати у Леоніда Чудовського (688-0575), або у Галини Воскобійник (666-2303)

ТОВАРИСКА ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКИХ ФІЛАТЕЛІСТІВ І НУМІЗМАТИКІВ

Філядельфія, Па. — Члени Філядельфійської Секції Союзу Українських Філятелістів і Нумізматиків з нагоди Інтернаціональної Виставки Мароу „Інтерфіл 76", 30-го травня ц. р. о год. 3-ій по пол., влаштовують тут в приміщенні Українського Спортового Т-ва „Тризуб" при 4932 Північ Брод вулиці, Товариську Зустріч. Імпреза включатиме доповідь д-ра Юрія Рибака, виставку, і відтак перекуску.

Перша зустріч

(Закінчення зі стор. 1-ої)

„дамоклевому мечеві" українства — русифікації.

Порядок зустрічей такий:

Субота, 29 травня

11:00 — 1:00 Реєстрація, Український Науковий Інститут.

2:00 — 4:00 Перша сесія присвячена творчості Лесі Українки. Голова: проф. Богдан Романенчук, Ніяґарський університет:

Доповідачі: проф. Володимир Жила, Тексаський Технологічний університет. „Українська Ізольда".

Проф. Марія Овчаренко, Східньо-Іллінойський університет. „Камінний господар" Лесі Українки і „Каменний гость" Пушкіна.

Проф. Роман Кухар, Форт Гейз Канзас Стейт коледж. „Леся Українка і Зиґмунт Красінські".

Дискусія.

4:00 — 5:00 Перерва (кава в Інституті).

5:00 — 6:30 Друга сесія присвячена творчості Лесі Українки. Голова: проф. Володимир Жила, Тексаський Технологічний університет.

Доповідачі: Богдан Романенчук, Ніяґарський університет. „Естетичні погляди Лесі Українки".

Проф. Володимир Смирнів, МекМастерський університет. „Етюд Юди Іскаріотського в поемі „На полі крови".

Д-р Ляриса Онишкевич, Ратґерський університет. „Справа вибору в Річардовім екзистенціялістичнім шуканні в творі Лесі Українки „У пущі".

Дискусія.

7:00 — 8:00 Коктейл, Міджет ресторан. 1712-1714 Массачусетс евеню, Кембрідж.

8:00 Спільна вечеря. Доповідь проф. Омеляна Пріцака, Гарвардський університет. „УНІГУ і українська наука на еміґрації".

Неділя, 30 травня

11:00 — 1:00 Ділове засідання Постійної Конференції.

2:15 — 4:00 Сесія присвячена століттю заборони українства. Голова: проф. Іван Лисяк Рудницький, Альбертський університет.

Доповідачі: проф. Роман Сольчаник, Ратґерський університет. „Царська цензура і український національний рух: Емський указ".

Проф. Микола Богатюк, Лє Мойн коледж. „Емський указ і проблема русифікації".

Проф. Омелян Пріцак, Гарвардський університет. „Сто років заборони Українства".

4:00 — 4:30 Кава в Інституті.

4:30 — 5:30 Дискусія.

Закінчення сесії.

Засідання сесій відбуватимуться у семінарній кімнаті УНІГУ; у випадку переповнення зарезервовано інше приміщення.

У приміщенні УНІГУ влаштовано дві виставки: 1) „Перші видання Лесі Українки", 2) „Основна література заборони Українства".

Уповноважена ініціятивна група розіслала запрошення на всі відомі адреси. На жаль, деякі з них виявилися недійсними і частина листів повернулася.

Тому дозволяємо собі цією дорогою сердечно запросити до участи усіх заінтересованих колеґ.

При тому подаємо до відома, що гості радо бачені на усіх наукових сесіях (крім ділового засідання).

За ініціятивну групу

Микола Богатюк
Омелян Пріцак
Богдан Романенчук

„ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ" В ТОРОНТІ

Торонто — Комітет для відбуття „Дня Української Молоді", що постав восени 1975 року, в склад якого входять організації Пласту, СУМ і ОДУМ в Канаді, влаштовує зустріч молоді, що відбудеться тут в суботу, 24-го липня ц. р. у Монтреалі під час Світової Олімпіяди. Метою імпрези є продемонструвати світові, що в Канаді існує зорганізована українська молодь.

ЗАСОБИ ВИЗВОЛЬНОЇ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ний час поневолений нарід мусить стати і котра принесе найбільше користи, найскоріше приблизить до остаточної мети. Поневолений нарід ніколи не зрікався й не може зректися тієї чи іншої форми і засобу в обороні проти наїзника.

Серед тих засобів „пряма акція", бойові виступи проти ворожих колективних сил і проти індивідуумів. Не зважаючи на спроби, називати це „тероризмом", бандитизмом, — „бандити з ППС" (Польської Соціялістичної Партії) — відоме окреслення з революційної боротьби польського народу,— більшість усвідмлює собі, що ніхто на землі не має права обеззброювати поневолений нарід. Чи хтось опонував, засуджував вбивство гітлерівського намісника Гайдріха у Празі? Чи багато протестувало проти вбивства царського міністра Столипіна? Чи було б багато сліз уронено, коли б караюча рука зустріла була большевицького „полпреда" Вишинського — організатора найбільших монстрпроцесів і неперевершеного в своїй перфідній жорстокості ката?

Вже від довшого часу в Об'єднаних Націях на денному порядку питання „тероризму", під який дехто пробує без розбору скинути і звичайні, позбавлені глибоких політичних мотивів, терористичні акції проти осіб і груп і бойові виступи представників поневолених народів. Через це „помішання понять" важко цьому форумові дійти до якогось спільного висновку.

Однією з очевидних причин поставлення тієї проблеми на обговорення в Об'єднаних Націях є різні акції, виступи революційних, або псевдореволюційних груп у світі, які скотилися до прямого бандитизму. Жертвою того бандитизму падають в Ізраїлі жінки, старці і діти; в північній Ірляндії — відвідувачі ресторанів, пивних, перехожі на вулиці, пасажири в автобусах тощо. Така форма „боротьби" з революційної „прямої акції" вживає не лише тероризм проти в нічому неповинних людей, але компромітує саму ціль тих, що її стосують. Бо коли світ, хоч з болем серця, приймає збройний зудар озброєних арабів з ізраїльськими вояками і жертви з одного боку чи з другого, то в ніякому разі не може акцептувати нападу на школу, сиротинець, чи кинення бомби до ресторану в часі, коли там численні відвідувачі.

Значить пряма боротьба революційних визвольних рухів проти ворога має теж свої моральні норми. Хоч в цьому випадку немає „женевської конвенції", але є моральні постуляти, яких нікому переступати не можна, бо в інакшому випадку ця боротьба деґенерується у звичайний тероризм і бандитизм. Першим постулятом тієї боротьби мусить бути вимога, щоб вона була звернена проти „комбатантів", проти тих з ворожого боку, що репрезентують владу, переводять її рішення проти поневоленого населення, беруть участь, або підтримують окупаційну, імперіялістичну, або експлуататорську систему.

Доки є поневолення людини людиною, або ще більше — народу народом, доти буде революційна визвольна боротьба зі стосуванням усіх у даний період доцільних і успішних методів та інструментів; доки будуть тюрми і концентраційні табори для тих, що думають інакше, що хотять бути вільними людьми, доти буде боротьба проти тих, що ті тюрми й табори будують і утримують.

Сумну вістку подав д-р Зенон К. Патоля з далеких гір Андів (границя Арґентини й Чіле), що

бл. п.
мґр філ. ПЕТРО ҐРЕСЬКО

ПОМЕР на розрив серця, 16-го квітня 1976 року.

Народжений в Україні 1906 р., похоронений в Junin De Los Andes, Prov. Neuquen.

Ґресько — „Шустка", пластун сеньйор „Червоної Калини", по званні ПЕДАГОГ, був ідейною і релігійною Людиною.

В Арґентині заініціював основання Українського Пласту, 1949.

СКОБ! І ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ДРУЗІ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ, ДОЧКИ І СЕСТРИ

бл. п.
АНАСТАЗІЇ МАЗЯК

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в суботу, 29 травня 1976 р.
о год. 9-ій рано

в церкві св. Йосафата
у WARREN, Mich.

Родина просить Приятелів і Знайомих згадати пам'ять Покійної у своїх молитвах.

Замість квітів на могилу нашого Дорогого Стрийка

сл. п. Теодозія Вислоцького

складаємо 100.00 долярів на фонд розбудови Музею СУА.

Володимир і Ольга ТРИТЯК
Д-р Ігор і Марта ФЕДОРІВ
Д-р Юрій і Оксана ТРИТЯК

В ДРУГІ БОЛЮЧІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
нашого Незабутнього МУЖА, ТАТА І ДІДУСЯ

бл. п.
ЛЕВА ФЕДАКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в Церкві УСПЕННЯ ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ в БАЙОНІ, Н. Дж, в НЕДІЛЮ, 30 ТРАВНЯ, а в ПОНЕДІЛОК, 31-го ТРАВНЯ 1976 р., в день уродин Покійного буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в церкві СВ. ЙОСАФАТА в ТРЕНТОНІ, Н. Дж., яку відправить о. Іван Бура.

В ці дні прошу Рідних і Знайомих згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина АННА І РОДИНА

Дня 6-го червня 1976 року

відбудеться

ВЕЛИЧАВИЙ ВІДПУСТ В ҐЛЕН КОВІ

Просимо ласкаво всю Українську Громаду взяти численну участь.

оо. Василіяни

ВІКТОР ШТЕРН

син ув'язненого у Вінниці

лікаря Михайла Штерна

ДОПОВІДАТИМЕ НА ВІЧУ

у четвер, 27-го травня 1976 р.
о год. 7:30 вечора

в залі УНДому в Ню Йорку

Вступ за добровільними датками.

Спонзорує
КОМІТЕТ в ОБОРОНІ РАДЯНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

З хроніки українського Детройту

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 10-ГО ВІДДІЛУ ООЧСУ

У неділю 29-го ц. р. в залі УНК „Орлик" відбулись Річні Загальні Збори 10-го Відділу ООЧСУ.

У звітовому році Відділ відіграв важливу ролю в житті місцевої громади. Гармонійно співпрацював з іншими організаціями Українського Визвольного Фронту та діяв активно в системі УККА.

В часі року Відділ влаштував дві більші імпрези, а саме: Святкові Сходини для відзначення роковин смерти Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери та Вечір для вшанування 43-іх роковин геройської смерти бойовиків ОУН св. п. Василя Біласа й Дмитра Данилишина.

Замітною була участь членства ООЧСУ в підготові та переведенні загально-громадських імпрез, таких, як гостинний виступ Візантійського хору з Утрехту, Голляндія, річниця смерти головного командира УПА сл. п. генерала Тараса Чупринки-Шухевича, симпозіюм в Детройському університеті, відзначення губернатора стейту Мічіґен, відзначення Поневолених Народів і інші.

Відділ репрезентовано на Окружних Нарадах Відділів ООЧСУ в Клівленді, а його членство взяло численну участь в зустрічі українців Америки й Канади в Торонті.

З розвагових імпрез, які поважно скріпили фінансову базу Відділу, треба згадати пікнік та товариську забаву з танцями, влаштовані спільно з ОЖОЧСУ.

Діяльність Управи Відділу проявилась і на фінансовому відтинку. Успішно переведено коляду на Визвольний Фонд (5.212.00 дол.), збірку на писанку та на фонд будови пам'ятника на могилі сл. п. Д. Донцова. Вирівняно всі зобов'язання супроти централі ООЧСУ та висигновано поважну суму грошей на різні акції, в тому і на церковні й народні цілі. З більших дотацій - це 500 дол. на Фонд Оборони України і других 500 дол. на фонд будови Українського Центру.

Нову Управу Відділу вже втретє очолив маестро Микола Кавка. До нової Управи, крім голови, ввійшли такі особи: д-р Антін Шутка - почесний голова, Микола Легета і Мартин Новаківський - заст., Пилип Сотник - секр., Микола Ільницький - фін. секр., Теодор Тимочко і Евген Лобас - імпрезові реф., Петро Рогатинський — інф. реф., Антін Кобилянський - культ.-освіт. реф., Ярослав Статкевич, Михайло Березовський, Богдан Федорак, Евген Крижанівський, Володимир Кушнір, Степан Юрків, Марʼян Заблоцький, Теодор Токарчук — члени. Контрольна комісія: Микола Воскрес, Андрій Кульчицький, Микола Климиш. Товариський суд: Василь Щербій, Дмитро Сулима, Петро Собків.

ОЛЬГА РОГАТИНСЬКА ПЕРЕОБРАНА НА ГОЛОВУ ВІДДІЛУ ОЖОЧСУ

Дня 21-го березня ц. р. відбувались Річні Загальні Збори місцевого Відділу ОЖОЧСУ.

У звітах уступаючої Управи подано образ широкозакроєної діяльности Відділу за діловий рік.

До активности Відділу належали ширші сходини членства, на яких обговорювано організаційні справи, пов'язані з підготовою імпрез чи інших завдань, що їх ставило місцеве громадське життя.

З імпрез Відділу треба згадати Святковий Вечір, присвячений українській жінці й матері, що ним започатковано відзначування Міжнародного Року Жінки та Року Української Жінки. Другою імпрезою, що принесла заслужене признання, була „Ялинка України" в Медов Бруку в Овкленд університеті, влаштована в передрізвяному сезоні. Ялинка звертала на себе увагу тисяч відвідувачів, що пересувались через українську кімнату, оглядаючи будинок історичної пам'ятки, та була атракцією для американської преси й телевізії.

Протягом року Відділ ОЖОЧСУ включився до переведення різних акцій з іншими українськими жіночими організаціями. Він успішно перевів збирання підписів під листом до президента ЗСА в обороні українських жінок-політв'язнів, брав участь в підготові та переведенні урочинового бенкету в честь д-р Марусі Бек, як рівнож причинився до належного відзначення у Детройті 90-ліття жіночого руху і 50-ліття СУА на терені ЗСА.

Голова Відділу Ольга Рогатинська очолювала Комітет для влаштування протестаційного зібрання в обороні українських жінок-політв'язнів, що відбулося у Вейнському університеті, влаштоване заходами Об'єднаного Комітету Жіночих Організацій. Імпреза ця мала широкий відгомін на зовнішньому відтинку, про що свідчать десятки листів від конгресменів, сенаторів, Державного Департаменту, Білого Дому та американського амбасадора при Об'єднаних Націях. Сім конгресменів помістили свої заяви в конгресових рекордах в обороні українок-політв'язнів, знову інші — на сторінках конгресових рекордів внесли схвальні резолюції. В зв'язку з цією імпрезою від української громади Детройту вийшло понад тисячу листів до Президента ЗСА з проханням статти в обороні українських жінок-політв'язнів.

До розвагових імпрез належали літній пікнік, зимові вечерниці та фестиваль поневолених народів, влаштовані разом з 10-тим Від. ООЧСУ.

Управа Відділу вдержувала живий зв'язок із своєю централею, брала участь у конференції Українського Визвольного Фронту та була заступлена на річній конференції в Ню Йорку.

З фінансового боку Управа Відділу вирівняла всі свої зобов'язання супроти централі та висигнувала певні суми грошей на різні церковні й народні цілі.

З невеликими змінами переобрано ще саму Управу на діловий 1976 рік, яку вдруге очолила Ольга Рогатинська.

АКТИВІЗУЄТЬСЯ СПРАВА БУДОВИ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРУ

Дня 4-го квітня ц. р. відбулись Річні Загальні Збори Українського Національного Клюбу „Орлик". УНК „Орлик" є приміщенням для СУМА ім. П. Орлика з його Капелею Бандуристок, домівкою УККА Півд.-Схід. Мічіґену та всіх організацій УВФ з осідком на східній стороні міста.

Зборами провадила Президія в складі: д-р М. Климишин — голова, Іван Ровенчук — заст. голови і Гр. Корбяк — секретар.

Про працю уступаючої Управи звітували поодинокі референти, що займались адміністрацією, вдержуванням будинку та провадженням бари, головного доходового джерела будинку. За діловий рік виказано 23.001.00 дол. по стороні приходів та 21.777.00 по стороні розходів. Протягом року переведено більший ремонт будинку та відновлення великої залі.

В дискусії запропоновано перевести певні адміністраційні зміни, які вповні забезпечили б клюб відповідним бюджетом, конечним для поборювання фінансових клопотів, зв'язаних із вдержуванням будинку.

Належну увагу в дискусії присвячено справі будови Культурного Центру та кількаакрової площі у Воррені, Мічіґені, що лежить у сусідстві української католицької парохії св. Йосафата в центрі українського перифірійного поселення. Винесено певні рішення, які новообрана Управа старатиметься переводити в життя.

Справа будови дому з кожним роком стає щораз більш актуальна в зв'язку з масовим переселюванням українських родин на перифері великого міста. Відчувається брак відповідного приміщення, яке стало б організаційним центром, а зокрема приміщення для молоді, яка з браку належного приміщення відчувається від української громади. Лише побудовою Українського Культурного Центру зможемо забезпечити майбутнє нашої молоді, яка, вихована в українському оточенні, продовжуватиме наше культурно-громадське життя.

Управу УНК „Орлик" на діловий 1976 рік вибрано в такому складі: Антін Корбяк - почесний голова, Северин Злочовський - голова, Микола Воскрес - заст., Григорій Корбяк, Марʼян Заблоцький - секретарі, Володимир Ворик - скарбник, Петро Рогатинський - фін. секр., Василь Вовк, Павло Ткачкер - керівник бари, Онуфрій Мальгівський - госп. реф., Микола Легета, Іван Цар, Іван Бутрій, Евген Крижанівський, Евген Лобас, Мартин Новаківський, Петро Питяк, Тустанівський, Теодозій Гундич, Іван Ровенчук. Товариський суд: Богдан Федорак, Микола Климишин, Василь Щербій.

В. Т.

Стипендія ім. Вадима Доброліжа

Фонд ім. Вадима Доброліжа (1913-1915), зорганізований за почином його дружини Валентини групою прихильників мистця, має вже близько 6.000 дол. капітального вкладу (непорушного капіталу). Нова управа фонду, обрана на загальних зборах 30-го квітня ц. р., до якої ввійшли Борис Фербей — голова, Віра Байрак — секретарка, Василь Кравець — скарбник, Валентина Доброліж, Петро Саварин, Яр Славутич і С. Яременко — члени, вирішила цього року дати першу стипендію імени мистця в сумі 500 дол. Речинець зголошення на цю стипендію кінчається 1-го червня 1976 р. Зацікавлених просимо негайно зголоситися на адресу:

W. Krawetz 14623 91 Ave., Edmonton, Alta., Canada.

Склад жюрі буде оголошений окремо. Кандидатами на пендію кінчається 1-го червня ліжа можуть бути: студенти, що вивчають українське мистецтво; мистці, що влаштовують виставки, бодай частинно з українською тематикою; мистецтвознавці, що опрацьовують теми з українського мистецтва.

Шкільна молодь Ню Гейвену в поклоні Кобзареві

(Ню Гейвен М. Я.) — Учні обох Шкіл Українознавства під патронатом місцевого Відділу УККА влаштували Святочний Концерт в пошану Тараса Шевченка, в неділю 21-го березня ц. р. Програму імпрези відкрив д-р Михайло Снігурович, голова УККА, Відділ Ню Гейвен. Програму концерту виконали виключно учні шкіл. Реферат виголосив Орест Кизик, злучені хори шкіл відспівали чотири пісні. Виступи хору переплітали збірні деклямації, участь у них взяли: И. Олещук, Б. Чабала, Р. Малик, О. Марків, Богдан Гарвій, Лариса Гільдей, Микола Іванець, Мирон Попель, Марічка Марків, Лена Задорожна, Василь Денисенко, Лариса Катречко і Христя Мандич.

У другій частині програми Христя Гузик виконала деклямацію, а Христя Висовська подала опис українського села. Дальше слідували: збірна деклямація, її виконали: Наталка Гарвій, Івась Долішний, Таня Полудневич, Наталка Попель і Марта Фіголь. Поодиноко деклямували ще Оленка Юречко, і Віталій Пащенко. Опісля виступив шкільний хор при супроводі бандур і, тріо Студанів. Потім деклямувала Наталка Долішна. З черги Богдан Катречко відіграв на фортепіяні композиції Дмитра Бортнянського і Василя Барвінського. Відтак слідувала інсценізація поеми „Гамалія", в якій взяли участь: Андрій Кизик, Степан Стубан, Мирон Юречко, Степан Посполита, Володимир Карнаух, Віталій Пащенко, Богдан Катречко, Андрій Полудневич і Богдан Романюк. Хорові на фортепіяні акомпанювала Люба Козюпа. Концерт започатковано відспіванням „Заповіту", а закінчено співом національного гимну.

ЗА РОЗВАЛ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

їнської Автокефальної Православної, Української Католицької Церкви і протестантського віровизнання), національну дискримінацію й суцільну економічну експлуатацію, як також насильну депортацію в Сибір і Казахстан, що є формою етноциду,

апелює до некомуністичних урядів і прилюдної думки вільних народів стати в обороні українських політичних і релігійних в'язнів, у тому Юрія Шухевича, Валентина Мороза, Святослава Караванського, Євгена Пришляка, Ірини Сеник, Ігоря Калинця, Ірини Стасів - Калинець, Івана Ільчука, Олекси Більського, Василя Стуса, о. Василя Романюка, Івана Світличного, Зиновія Красівського, В'ячеслава Чорновола, Василя Лісового й інших, вимагаючи їх звільнення з тюрем, концтаборів чи „психіятричних" тюрем і випущення їх за кордон, звільнюючи їх з громадянства СССР, з якого вони зреклися, як, напр., В. Чорновіл, Іван Світличний, Ігор Калинець й інші.

апелює до урядів демократичних держав надати їм своє громадянство; довести усіми засобами до ліквідації концтаборів, політичних тюрем і „психіятричних" катівень.

Травень 1976

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 13-го ЧЕРВНЯ 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд., о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. Проситься чл. прибути, є важні справи та забрати дивідендові чеки. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Авеню. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. — Ів. Кудлик, предс., М. Куц, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7483. Джейн в джунґлях

Коли Джейн дійшла до густих джунглів, вона зрозуміла своє небезпечне становище... . . . Однак, вона подумала, що ніщо не може бути гіршим від досмертного ув'язнення в Опарі . . . ". . . Але вона не знає, що саме в той час її муж вертається до того міста з „викупом", щоб визволити її!